

INTEGRACJA JAKO ZADANIE EDUKACJI

LOREK Ewa, RP

Na przestrzeni kilku ostatnich lat można zaobserwować znaczący wzrost ilości szkół integracyjnych, których głównym celem jest umożliwienie kształcenia się w jednej klasie dzieci prawidłowo rozwijających się z dziećmi upośledzonymi w stopniu lekkim.

W niniejszym artykule poruszony zostanie problem integracji w jego różnych formach i obejmie on nie tylko zakres niepełnosprawności uczniów, ale również specyfikę pracy w tego typu klasie. Naszkicuję rolę nauczyciela w procesie nauczania integracyjnego, jak i również zaprezentuję metodologię badań własnych, przeprowadzonych przeze mnie wśród uczniów klas zwykłych i integracyjnych w szkole podstawowej i gimnazjum.

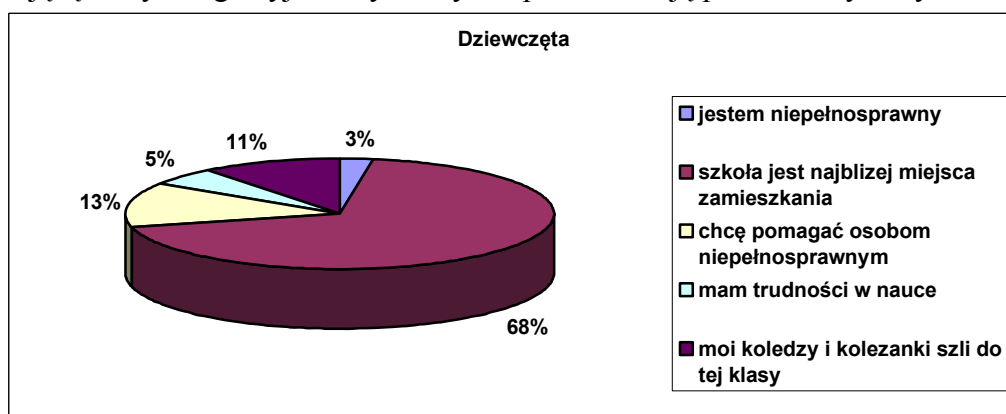
Celem integracji jest:

- „umożliwienie poszkodowanym przez los prowadzenia normalnego życia w takich samych warunkach jak inni członkowie określonych grup społecznych,
- udostępnienie wszystkich stopni szkolnictwa,
- udostępnienie zdobyczy kulturowych i form czynnego wypoczynku.”¹

W badaniach zastosowałam ankietę. Przeprowadziłam ją w Zespole Szkół Integracyjnych nr 3 im. prof. Juliana Aleksandrowicza w Krakowie. Placówka posiada charakter integracyjny. Skupia ona dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

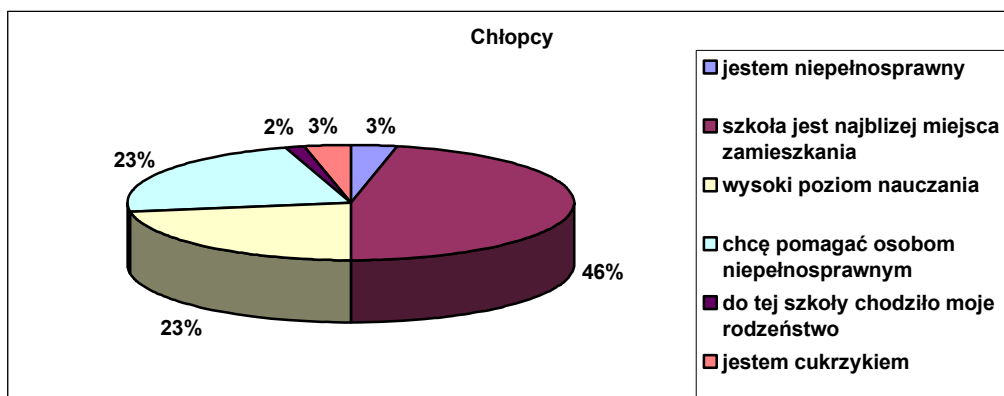
Badania zostały przeprowadzone w lutym 2007 roku. Wzięło w nich udział 172 uczniów. Na pytania udzieliło swojej odpowiedzi 38 dziewczynek i 62 chłopców z klas integracyjnych oraz 32 dziewczynki i 40 chłopców z klas zwykłych.

Jedno z pytań miało na celu sprawdzić dlaczego uczniowie wybrali szkołę skupiającą klasy integracyjne. Wyniki tych opinii ilustrują poniższe wykresy:

Wyk. 1 Przyczyny wyboru klasy integracyjnej przez grupę dziewcząt (klasy integracyjne)

¹ <http://eduseek.interklasa.pl/artykuly/arttykul/ida/2344/idc/3/>

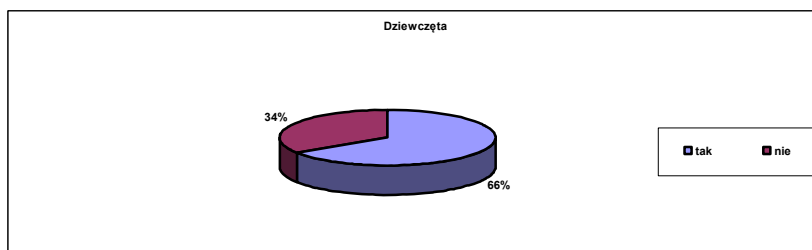

Wyk. 2 Przyczyny wyboru klasy integracyjnej przez grupę chłopców (klasy integracyjne)

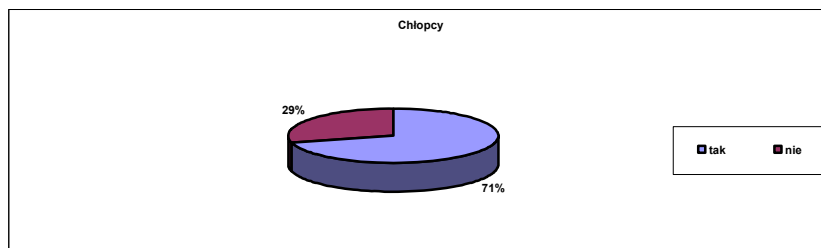
Ponad połowa badanych uczennic (68%) stwierdziła, że wybrały taką szkołę, gdyż znajdowała się ona najbliżej ich miejsca zamieszkania, a więc nie kierowały się jej specyfiką. 13% ankietowanych dziewcząt odpowiedziało, że dokonały takiego wyboru szkoły, gdyż bardzo chciały pomagać osobom niepełnosprawnym i integrować się z nimi. Część z badanych w tym zespole osób (11%) przy wyborze szkoły kierowało się decyzją swoich rówieśników, polegającą na wspólnym uczęszczaniu do tej samej klasy. 5% dziewcząt stwierdziło, że na taki wybór miały wpływ trudności jakie sprawia im nauka. 3% uczennic odpowiedziało, iż są osobami niepełnosprawnymi, a więc ten wybór jest spowodowany stanem ich zdrowia oraz dostosowaniem szkoły do ich potrzeb (wyk. 1).

W przypadku chłopców na powyższe pytanie 46% z nich odrzekło, iż podobnie jak ich koleżanki, wybrali tę szkołę ze względu na jej bliskie sąsiedztwo z miejscem zamieszkania. Na wysoki poziom nauczania i dobrą opinię o szkole zwróciło uwagę 23% chłopców. Taka sama ilość chłopców (23%) stwierdziła, że dzięki uczęszczaniu do tego typu szkoły będą mogli nieść pomoc osobom chorym i niepełnosprawnym. 3% badanych uczniów stanowią osoby niepełnosprawne, zaś kolejne 3% to osoby chore na cukrzycę. Wybór tej szkoły, podobnie jak w przypadku niewielkiej części dziewcząt, również był wywołany złym stanem zdrowia, a także możliwością uczenia się w odpowiednio dostosowanej do ich potrzeb szkole. Tylko 2% ankietowanych chłopców stwierdziło, że na decyzję tę miała wpływ jego rodzina, np. uczęszczało tu wcześniej ich rodzeństwo (wyk. 2).

W kolejnym pytaniu ankietowane osoby odpowiadały czy spotkały się z objawami nietolerancji w stosunku do osób niepełnosprawnych w swojej szkole.

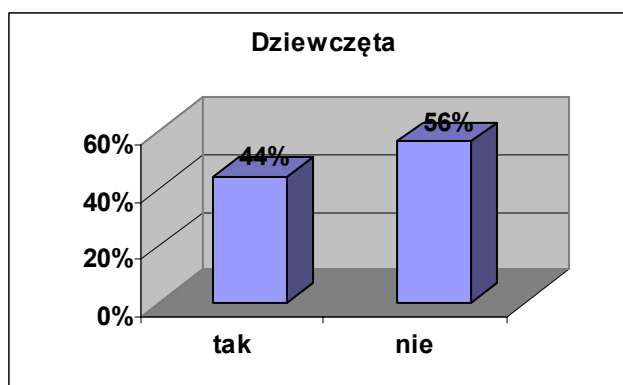

Wyk. 3 Opinie dziewcząt dotyczące nietolerancji w ich szkole (klasy integracyjne)

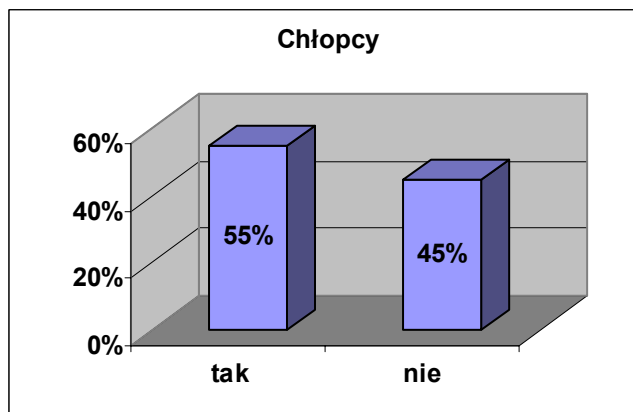

Wyk. 4 Opinie chłopców dotyczące nietolerancji w ich szkole (klasy integracyjne)

Zdecydowana większość badanych uczennic tj. 66% potwierdziła, że spotkała się z objawami nietolerancji w stosunku do osób niepełnosprawnych w swojej szkole, zaś 34% ankietowanych odpowiedziało przecząco na zadane pytanie (wyk. 3). Również w przypadku badanej grupy chłopców wyraźnie widać, iż 71% z nich, tak jak większość koleżanek, odpowiedziało twierdząco. Natomiast 29% badanych chłopców zaprzeczyło występowaniu zjawiska nietolerancji w stosunku do ich chorych kolegów (wyk. 4).

Wyk. 5 Opinie dziewcząt dotyczące nietolerancji w ich szkole (klasy zwykłe)

Wyk. 6 Opinie chłopców dotyczące nietolerancji w ich szkole (klasy zwykłe)

Jak wynika z wykresów z nietolerancją skierowaną w stronę osób niepełnosprawnych spotkało się 55% ankietowanych chłopców oraz 44% badanych dziewcząt. Natomiast 56% pozostałych uczennic i 45% uczniów twierdzi, że w ich szkole nigdy nie spotkali się z takim zjawiskiem (wyk. 5 i 6).

Obecnie dzieci coraz więcej uwagi poświęcają zagadnieniu nietolerancji. Dość dobrze orientują się w temacie wzajemnych relacji z osobami niepełnosprawnymi, co pozwala im nie tylko rozwijać w sobie chęć pomocy innym, ale również uczy ich życia

zgodnie z obowiązującymi (a jakże często łamanymi) zasadami dobrego wychowania. Wspólne przebywanie uczniów zdrowych i chorych umożliwia nam zaobserwowanie tego, jakimi zasadami rządzi się świat dzieci chorych, a według jakich praw funkcjonuje świat dzieci zdrowych.

Bibliografia

1. <http://eduseek.interklasa.pl/artykuly/artukul/ida/2344/idc/3/>
2. Noga H., Kompleksowe wykorzystanie środków dydaktycznych w zastosowaniu do przedmiotu elektrotechnika teoretyczna, Podstawy zastosowań środków multimedialnych w wybranych dziedzinach techniki, I Ogólnopolskie Warsztaty Multimedialne w Dydaktyce Techniki, Szczecin 24-25 XI 1994, Wyd. Szczecin 1995, s.271-276. ISSN 1232-5848.
3. Noga H., Komputer - nadzieje i zagrożenia. [w:] W. Pasterniak, J. Kaliszan (red.), Ogólnopolska Sesja Naukowa. Wartości i symbole w przestrzeni edukacyjnej. Gorzów Wlkp. 26-27 IX 1996, s.149-154. ISBN 83-86710-20-9.
4. Noga H., Komputerowe antywartości. Międzynar. Konf. Nauk. W. Strykowski (red.), Media a edukacja. Poznań 7-9 IV 1997. wyd. eMPi2, Poznań 1997, s.449-454. ISBN 83-86421-61-4.
5. Noga H.: Komputer a wychowanie. Międzynar. Konf. Nauk. Nauka a jakość życia. Wilno. 17-21 VI 1998, s.100-104. ISBN 9986-824-44-3.
6. Noga H., Antywychowawcze aspekty gier komputerowych. Paedagogia Christiana 1999, nr 3, s.129-139. ISSN 1505-6872.
7. Noga H., Czy nowoczesność niweczy trud wychowania? [w:] Wychowawca 1998, nr 5, s.38-41. ISSN 1230-3720.
8. Noga H., Zagrożenie wolności przez programy komputerowe. Studia nad Rodziną, 1998, nr 2, s.175-182. ISSN-1429-2416.

Lektorował: Dr Henryk Noga, IT - Akademia Pedagogiczna Kraków

Kontakt:

Mgr inż. Ewa Lorek
Akademia Pedagogiczna w Krakowie